

Radio Free Europe

TWO PARK AVENUE, NEW YORK 16, N.Y.

Division of the

Free Europe Committee, Inc.

J. P. Koc
archiwum
5.14.1962 JVC

Telephone: LExington 2-8900

11-go Maja 1962

W Pan
Generał W. Kowalski
Dyrektor Instytutu
Józefa Piłsudskiego
w Nowym Jorku.

Wielce Szanowny Panie Generale!

Przypuszczam, że zainteresują Pana szczegóły nagrania ^{przez} Marszałka J. Piłsudskiego przemówień "O Śmiechu" i "O Żywiołach", które znajdują się w zbiorach Instytutu na płycie gramofonowej oraz na zrobionej przez nas kopji /na taśmie dźwiękowej/

Ustaliliśmy, że w Książce, wydanej w 1943-cim roku w Londynie pod tytułem "Józef Piłsudski - pisma wybrane" - sprawa ta przedstawiona jest w sposób następujący:

"Na prośbę firmy B. Rudzki w Warszawie Piłsudski wygłosił dwa przemówienia w celu utrwalenia ich na płytach gramofonowych. Pierwsze przemówienie mówi o znaczeniu zbiorowej pracy ludzi, drugie zawiera życzenie, by polskie dzieci umiały się śmiać śmiechem odrodzenia Polski".

Zdjęcia dokonano piątego września 1924 w mieszkaniu Kazimierza Switalskiego. Po zdjęciach na oryginalne woskowy płyty złożył Piłsudski swój podpis. Dosłowny tytuł płyt brzmiał: "Przemówienie Marszałka Józefa Piłsudskiego - na rzecz Uniwersytetu Imienia Batorego w Wilnie. Zdjęcie specjalne wykonane dla firmy B. Rudzki w Warszawie."

Podając tę cytataę do łaskawej wiadomości proszę Pana Generała o przyjęcie wyrazów głębokiego szacunku.

Dziękuję za wiadomość

Karel Weyner

Radio Free Europe

TWO PARK AVENUE, NEW YORK 16, N.Y.

Division of the

Free Europe Committee, Inc.

W. R. K. Al
archiwum
5.14.62 WK

Telephone: LExington 2-8900

10-go maja, 1962.

Wielce Szanowny Panie Generale!

Pozwalam sobie podziękować uprzejmie za wypożyczenie nam płyty gramofonowej z dwoma nagraniem przemówieniami Marszałka Józefa Piłsudskiego - które stanowią rdzaj gawędy "O żywiołach" i "O śmiechu".

Nagrania te skopjowaliśmy na taśmie magnetycznej, której jeden egzemplarz chciałbym ofiarować do zbiorów Instytutu.

Technicznie biorąc nagrania te, robione 30 lub więcej lat temu, - ustępują znacznie obecnym, gdyż postęp w tej dziedzinie zrobiono ogromny. Głosowi towarzyszy szum płyty, bardzo trudny do usunięcia, pozatem jedna z jej stron wychodzi znacznie czystiej, wyraźniej i jest bardziej zrozumiała, niż druga, gdzie głos brzmi mniej czysto i jasno. W każdym razie jest to cenny dokument o historycznej dziś wadze.

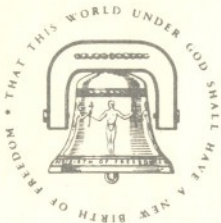
Nasza centrala w Monachjum, która otrzymała już tę taśmę - nalega na nas, by uzyskać podobne kopje dźwiękowe z innych przemówień Marszałka J. Piłsudskiego, znajdujących się w rękach prywatnych w Stanach Zjednoczonych.

Bylibyśmy Panu Generałowi niezmiernie zobowiązani za łaskawe podjęcie próby wypożyczenia tych płyt na przeciąg kilku dni, co przyczyniłoby się również do lepszego zabezpieczenia tych dokumentów dźwiękowych przez dokonanie kopji, a tym samym zmniejszenie ryzyka zniszczenia czy uszkodzenia, które takim unikatом zazwyczaj grozi.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku i uprzejme
pозdrowienia

Karl Wagner
K. Wagner

WPan
Generał Wincenty Kowalski
Dyrektor Instytutu Józef Piłsudskiego
w Nowym Jorku.

John Kee *Archie* *Al*

Radio Free Europe

TWO PARK AVENUE, NEW YORK 16, N.Y.

Division of the

Free Europe Committee, Inc.

Sporasie Jani
retakrowe
i plyta sowa
5.9.1962 Dr

Telephone: LExington 2-8900

4/30/1962

JWPan

Generał W. Kowalski
Dyrektor Instytutu im. Piłsudskiego
w Nowym Jorku.

Wielce Szanowny Panie Generale!

Nawiązując do rozmów Dr. A. Korczyńskiego pozwalam sobie uprzejmie zapytać czy Instytut im. Piłsudskiego wyraziłby zgodę na dokonanie przez nasze radio kopii dźwiękowych nagrań głosu ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, znajdujących się w jego zbiorach oraz w rękach prywatnych, a dostępnych członkom władz Instytutu.

W tej sprawie zwróciła się nasza Centrala w Monachjum, którą kieruje p. Jan Nowak jako dyrektor oraz p. Tadeusz Zawadzki /Żenczykowski/ jako jego zastępca.

Instytucji naszej chodzi o to, by uzupełnić swoje historyczne archiwum dźwiękowe tak cennymi nagraniami jak Marszałka Piłsudskiego, aby według okazji i w miarę potrzeby, używać tych nagrań w specjalnych programach, związanych z pewnymi datami dziejów Polski Niepodległej.

Pozwalam sobie zacytować tutaj w oryginalnym angielskim brzmieniu treść telegramu p. T. Żenczykowskiego w tej sprawie pod którym ze swej strony się podpisuję:

"We intend to use materials from Pilsudski's recordings on the occasions of important historical anniversaries such as Pilsudski's death, more important anniversaries of Pilsudski's legions etc. We frequently make room for those anniversaries in our program. We discuss them in an objective way underlining Pilsudski's historical importance. Pilsudski's Institute in New York can rest assured that Pilsudski's recordings will never be used in a way which may injure the feelings of Pilsudski's followers! We are convinced that our use of those recordings at appropriate anniversaries would make strong impression among our listeners in Poland and especially among ex-legionnaires, members of POW and Pilsudski's followers".

./.

109

Interesują nas również możliwości dokonania kopji dźwiękowej dwóch czy trzech przemówień Marszałka Piłsudskiego, które, o ile wiem= znajdują się w zbiorach prywatnych w Ameryce.

Ponieważ z uwagi na zbliżającą się datę 12-go maja Monachjum chciałoby nadać fragmenty z tych nagrań - byłbym Panu Generałowi wdzięczny za umożliwienie nam dokonania kopji dźwiękowej /na taśmie/ w ciągu tygodnia od otrzymania tego listu, byśmy mieli czas przesłać je do naszej Rozgłośni w Europie.

Mając nadzieję, że nic nie stanie na przeszkodzie w realizacji tych zamiarów - pozwalam sobie bardzo serdecznie podziękować za okazaną w tej sprawie życzliwość.

Chętnie służyjemy również Instytutowi dodatkową kopją /na taśmie/, łatwiejszą do przechowywania niż nagrania płytowe. W razie uszkodzenia płyty taśma daje większe gwarancje przetrwania.

Proszę o łaskawe porozumienie się zemną telefonicznie pod LExington 2-8900 extension 270, a w razie mojej nieobecności z p. Dr. A. Korczyńskim /extension 175/ celem ustalenia ilości dostępnych przemówień Marszałka oraz szczegółów technicznych nagrania.

Złączę wyrazy głębokiego szacunku i wiele uprzejmych pozdrowień

Karol Wagner

Karol Wagner, Kierownik
Sekcji Polskiej Radia Wolna
Europa w Nowym Jorku.